

II. BÖLÜM

AVRUPA EKONOMİK TOPLULUĞU'NDA ECZANE VE ECZACILIK

A — ECZACILIK DİPLOMASI ALABİLMEK İÇİN GEREKLİ FORMASYON

Eczacılık diplomasına sahip olabilme en az 5 yıllık bir süreye varan bir formasyon dönemini gerektirmektedir. Şöyle ki;

1 — Bir üniversitede ya da eşdeğerde bir yüksek enstitüde en az 4 yıllık kurumsal ve uygulamalı fultaym öğretim.

2 — Serbest bir eczanede ya da bir hastanenin ecza servisinde en az 6 aylık bir staj.

3 — Kurumsal ve uygulamalı öğretim en az şu konularda yapılır :

- a) Bitki ve hayvan biyolojisi,
- b) Fizik,
- c) Genel ve inorganik kimya,
- d) Organik kimya,
- e) Analitik kimya,
- f) İlaçların analizi de dahil olmak üzere, ecza-ilaç kimyası,
- g) Genel ve (tıbbi olarak) uygulamalı biyo-kimya
- h) Anatomi ve fizyoloji, tıbbi terminoloji,
  - ı) Mikrobiyoloji,
  - k) Farmakoloji ve farmakoterapi,
    - l) İlaç teknolojisi,
  - m) Toksikoloji,
  - n) Farmakognozi (hayvansal ve bitkisel kökenli ilaçlar bilimi)
  - o) Yasal mevzuat ve meslek ahlâkı.

B — ECZACININ KATILABİLECEĞİ FAALİYETLER

Avrupa Topuluğu Konseyi birçok tartışmalardan sonra, 16 Eylül 1985'de 85/532 ve 85/433 C.E.E sayılı iki yönergeyi imzalamış bulunmaktadır. Özetle bu yönergeler :

1 — Eczacı diplomasının sahibine İLAÇLAR ALANINDA UZMAN sıfatını vermektedir.

2 — Bu diploma sahibinin katılabileceği faaliyetler alanı da şu şekilde belirtilmiştir.

- a) İlacın teknolojik olarak formüle edilmesi, imali ve kontrolü,
- b) İlaçların kontrol laboratuvarlarında kontrol edilmesi,
- c) İlaçların toptan ticareti,
- d) İlaçların serbest eczanelerde hazırlanması, kontrolü, depolanması ve hastaya teslim edilmesi,
- e) Hastanelerde aynı işlemler,
- f) İlaçlar hakkında bilgiler ve tavsiyeler yayınlanması.

C — ECZACININ UZMANLIK DALLARI İLE İLGİLİ DİĞER ÇALIŞMALAR

Eczacılık faaliyetlerinin uzmanlık dalları haline getirilmesi ile ilgili olarak halen aşağıdaki çalışmalar yapılmaktadır :

1 — Avrupa Topluluğu Eczacılık Komitesi, halen hastane eczacısı ile ilgili teklifleri incelemekte, hastane eczacılığının üniversite düzeyinde uzmanlaştırılmasının 1 yıllık bir öğrenim ile uygulamalı stajı gerektireceği beklenmektedir.

2 — Klinik biyolojide uzmanlaştırma şimdilik etüd edilmekle beraber, bazı ülkelerin şimdiden hekimlerinki ile aynı olan resmi bir formasyon programı da mevcuttur. Örneğin;

Belçika ve Fransa'da uzmanlaştırmanın süresi 5 yıllık bir öğrenim ve staj olup, klinik biyolojisinin üç büyük safhası üzerinde yapılır.

- a) Klinik kimya,
- b) Mikrobiyoloji,
- c) Radyo immüno denemeler dahil hematoloji.

D — ECZANE ECZACISININ SERBEST DOAŞIMI VE YERLEŞME HAKKI

Avrupa Topluluğu ülkelerinin herhangi birinden gelen bir eczacının, bir başka Avrupa Topluluğu ülkesine kabulü oldukça basite indirgenmiştir. Ancak kabul eden ülke;

1 — Eczacıdan tasdik edilmiş diplomasının gönderilmesini istemekte.

2 — Bu eczacı, ülkenin özgün mevzuatı, (özellikle sosyal güvenlikle ilgili mevzuatı) konusunda bilgilendirmekle görevli enformasyon servisleri ile temasa geçmek zorunda bırakılmakta.

3 — Bu eczacının gerekli diibilgisine sahip olması gerekmekte.

4 — Bu eczacının;

- a) Tıp Komisyonuna kayıt olma,
- b) Eczacı Odasına kayıt olma

gibi ülkenin eczacıları ile aynı yükümlülükleri yerine getirmesi istenmektedir.

E — ECZANELERİN DAĞILIMI

Konuyla ilgili olarak genel bir prensip kararı yoktur. O nedenle ki AET üyesi ülkelerde değişik uygulamaların yapıldığı görülmektedir.

Yeri gelmişken farklı uygulamalara örnek teşkil etmesi bakımından Fransa, Belçika ve Lüksemburg'ta uygulanan konu ile ilgili bir kuraldan bahsetmek uygun olacaktır. Bu 3 ülkede;

- 30.000'den fazla nüfuslu kasabalarda, 3.000 kişi için 1 eczane,
- 7.500 - 30.000 nüfuslu kasabalarda 2.500 kişi için 1 eczane,
- 7.500 kişiden az nüfuslu kasabalarda ise 2.000 kişi için 1 eczane öngörülmüştür.

Özellikle nüfus arttıkça, (eczaneler arasındaki mesafelere göre) bu kurala birçok istisnalar getirilmiştir. Şöyle ki;

- 1 km. mesafede 3.000 yerine 2.500 nüfus kâfidir.
- 3 km.   »   2.500   »   2.000   »   »
- 5 km.   »   2.000   »   1.500   »   »

1968 yılında İtalya'da çıkan ve halen de yürürlükte olan kanuna göre; Eczane sayısı ile nüfus sayısı arasındaki oran eczane lehine arttırılmıştır. Bu, 25.000 ve daha nüfuslu şehirlerde her 4.000 kişi için 1 eczanedir. Bu orantı 25.000'den fazla nüfuslu şehirler için 5.000 kişiye 1 eczane şeklindedir.

İngiltere'de ise durum çok farklıdır. Bir eczacı, eczanesini dilediği yerde açabilir. Her eczanenin bir eczacının denetimi altında olması şartıyla, bir eczacı bir çok eczanenin de sahibi olabilir.